

Στρογγυλή Τράπεζα

Εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό Πρόγραμμα–Δίκτυο Αειφορίας Αγροκτήματα–Περιαστικά Δάση–Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

Χαρίσης Αθανάσιος, Σ.Ε.Ε. Εκπαίδευσης για την Αειφορία, Σ.Ε.Π. Ε.Α.Π.
Ειδικό Πρόγραμμα «Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια» της Σχολής
Κοινωνικών Επιστημών του Ε.Α.Π., Συντονισμός

Γαϊτάνης Δημήτριος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Συμβουλευτικής και
Επαγγελματικού Προσανατολισμού του ΕΟΠΠΕΠ: *«Ποιοτική
Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Αειφορία: Με επίκεντρο τον
Άνθρωπο και το Περιβάλλον».*

Αμανατίδης Νικόλαος, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70: *«Κοινωνική Αλληλέγγυα Οικονομία
και Εκπαίδευση».*

Σαμαρά Σωτηρία, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70: *«Αξιοποιώντας το λογοτεχνικό βιβλίο
γνώσεων σε αειφορικές δράσεις».*

Κανάλη Ευαγγελία, ΠΕ02, Διευθύντρια Γυμνασίου Μακρυγιάλου: *«Το
επιχειρείν στην εκπαιδευτική διαδικασία».*

Μπεκιάρης Γεώργιος, Αναπληρωτής Υπεύθυνος, **Λιλιόπουλος
Νικόλαος**, Μέλος της Π.Ο., Κ.Π.Ε. Νάουσας: *«Κομποστοποίηση. Μια
Αειφορική Πρακτική».*

*«Εκπαίδευση/επιμόρφωση:
εμπειρίες με νόημα, μελλοντική διάσταση».*

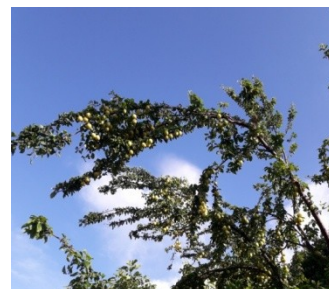

Δρ. Αθανάσιος Χαρίσης,
Σ.Ε.Ε. Εκπαίδευσης για την Αειφορία,
3ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κ. Μακεδονίας,

Σ.Ε.Π. Ε.Α.Π. Ειδικό Πρόγραμμα «Παιδαγωγική και Διδακτική
Επάρκεια» της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ε.Α.Π.,

Για τη 2^η χρονιά της πανδημίας 2020-21

- ❑ Η Εκπαίδευση για την Αειφορία, υπηρετώντας τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης, προτείνει ως κεντρική δράση της στην εκπαιδευτική κοινότητα το συγκεκριμένο Πρόγραμμα για το 2020-21, **με προοπτική δημιουργίας Δικτύου.**
- ❑ Σε μια ιδιαίτερη χρονιά λόγω της πανδημίας, στοχεύουμε , με ευελιξία και αναπροσαρμογές:
  - ✓ στην έμπνευση,
  - ✓ τη δημιουργικότητα,
  - ✓ τη βιωματικότητα και μέσα από βιωματικές εμπειρίες εξ αποστάσεως,
  - ✓ στην ενεργητική ενασχόληση με το περιβάλλον,
  - ✓ την υγεία και
  - ✓ τον πολιτισμό,
  - ✓ αναζητώντας ταυτόχρονα διεξόδους βιώσιμης επαγγελματικής δραστηριότητας για τους μαθητές/τριες και γιατί όχι και για τους εκπαιδευτικούς που συνάδουν με περιόδους γενικευμένης οικονομικής/ανθρωπιστικής κρίσης.

Ερώτημα: μπορεί το Πρόγραμμα να αποτελέσει
«εμπειρία με νόημα» για μαθητές και
εκπαιδευτικούς;

- Τρεις παράγοντες είναι καθοριστικοί:
- Η δυνατότητα της εμπλοκής και της σύνδεσης του εαυτού,
- Η δυνατότητα ύπαρξης σκοπού και δράσης από τη πλευρά των συμμετεχόντων,
- Η δυνατότητα ύπαρξης μιας μελλοντικής διάστασης στη δραστηριότητα (Ματσαγγούρας, 2009)

Οι στόχοι του Προγράμματος

- είναι συναφείς με τους 17 Στόχους της [Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.](#) που υπηρετεί η Εκπαίδευση για την Αειφορία και μπορούν να διασυνδεθούν και με τους 4 άξονες του Πιλοτικού Προγράμματος Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)

- είναι ένα σύνολο οικονομικών-κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν ως στόχο την κάλυψη και ικανοποίηση των αναγκών των μελών που τις ασκούν αλλά και της πλειοψηφίας του κοινωνικού συνόλου.
- Γνωρίζει διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα ραγδαία ανάπτυξη στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, λόγω της αναζήτησης νέων μοντέλων κοινο-οικονομικής οργάνωσης και ανάπτυξης. (<https://kalo.gov.gr>)

Άξονας του Προγράμματος: Επιμόρφωση

- Βασικές Θεματικές της επιμόρφωσης και των δράσεων:
- Βασικές επιμορφωτικές συναντήσεις τρεις 3 (εξ αποστάσεως, εάν χρειαστεί) κατά τη διάρκεια του έτους. Δυνατότητα για συμπληρωματικές επιμορφώσεις και βιωματικά εργαστήρια διά ζώσης), εάν υπάρξει ενδιαφέρον:
- -Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ).
- -Περιαστικά Δάση και ΚΑΛΟ.
- -Αγροκτήματα, βιώσιμη αγροτική οικονομία και ΚΑΛΟ.
- -Παιδαγωγική του βιώματος, παιδαγωγική εξ αποστάσεως.
- -Επαγγελματική Συμβουλευτική και Αειφορία.

Άξονας του Προγράμματος: Επιμόρφωση

Βασικές Θεματικές της επιμόρφωσης και των δράσεων: Βασικές επιμορφωτικές συναντήσεις τρεις (εξ αποστάσεως) κατά τη διάρκεια του έτους. Δυνατότητα για συμπληρωματικές επιμορφώσεις και βιωματικά εργαστήρια διά ζώσης), εάν υπάρξει ενδιαφέρον:

- -Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ).
- -Περιαστικά Δάση και ΚΑΛΟ.
- -Αγροκτήματα, βιώσιμη αγροτική οικονομία και ΚΑΛΟ.
- -Παιδαγωγική του βιώματος, παιδαγωγική εξ αποστάσεως.
- -Επαγγελματική Συμβουλευτική και Αειφορία .

Ευέλικτη συμμετοχή εκπαιδευτικών/ανοιχτό πρόγραμμα

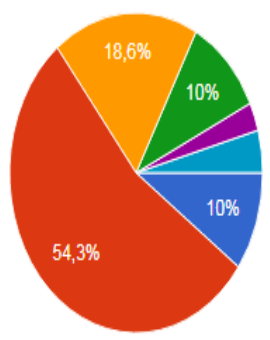

- A. είτε σε πρώτη φάση για να επιμορφωθούν για το θέμα (εκδήλωση ενδιαφέροντος-νοηματική μάθηση;)
- B. είτε να εντάξουν δραστηριότητες μαζί με τμήμα/τα μαθητών/τριών στα πλαίσια
- της Ευέλικτης Ζώνης (Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση),
  - του Αναλυτικού Προγράμματος (Πρωτοβάθμια/Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση),
  - των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Πρωτοβάθμια/Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση) ή της
  - Ζώνης Δημιουργικών Δραστηριοτήτων των ΕΠΑΛ (που μπορούν να υποβληθούν και ως ΠΣΔ) (Χαρίσης, 2017).

- Οι συμμετοχές στους πίνακες που ακολουθούν:

Το σχολείο μου ανήκει στην:

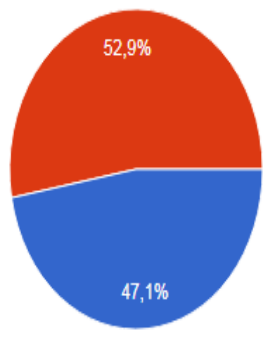
70 απαντήσεις

- Προσχολική εκπαίδευση
- Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (γυμνάσιο)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (λύκειο)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (ΕΠΑΛ)
- Ειδική εκπαίδευση

Ενδιαφέρομαι:

70 απαντήσεις

- Α. Να συμμετάσχω μόνο στις επιμορφώσεις με προσωπική να συνεργαστώ ενεργά σε επόμενο έτος
- Β. Να συμμετάσχω μαζί με τμήμα μαθητών/τριών (οι επιμορφώσεις περιλαμβάνονται σ' αυτή την περίπτωση)

Άξονας του Προγράμματος: Εκπαίδευση

- 26 σχολικές μονάδες θα αποτελέσουν τον πυρήνα του Δικτύου, γιατί συμμετέχουν στον εκπαιδευτικό άξονα:

14 Σχολεία Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης

12 Σχολεία Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης

1. Τα σχολεία αυτά αποτελούν τον κορμό του Εκπαιδευτικού Δικτύου
2. Οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν ότι θέλουν να ενεργοποιήσουν και να συμμετάσχουν μαζί με τμήματα μαθητών/τριών τους
3. Θα αποσταλεί από τους ΣΕΕ, μετά και τη σημερινή συνάντηση και την ανταλλαγή απόψεων και πρακτικών ένα έντυπο δράσεων το οποίο θα συμπληρώσουν και με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων θα υλοποιήσουν τις δράσεις που θα επιλέξουν, ώστε να αποτελέσουν μαθησιακές δραστηριότητες με «νόημα», για τους μαθητές/τριες.

Ειδικότερες Θεματικές για επιλογή από τις σχολικές
μονάδες σε σχέση με ΚΑΛΟ -Αγροκτήματα και
Περιαστικά Δάση

- -Προστασία του Περιαστικού Δάσους.
- -Βιοποικιλότητα.
- -Ζώα συντροφιάς, ζώα υπό εξαφάνιση.
- -Εναλλακτικές αγροτοοικονομικές δραστηριότητες, αειφόρος γεωργία.
- -Εικονική επιχειρηματικότητα - ΚΑΛΟ σχετική με το θέμα.
- -Κοινωνικοποίηση και δραστηριότητες ευάλωτων ομάδων σε αγροκτήματα και περιαστικά δάση.
- -Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, προαγωγή της υγείας, ψυχική υγεία κ.ά.
- -Βιωματικές εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές και εκπαιδευτικούς.
- -Εικαστικά δρώμενα, πολιτιστικές δραστηριότητες οικολογικού ενδιαφέροντος.
- -κ.ά. σχετικές θεματικές ανάλογα με τα τοπικά χαρακτηριστικά των σχολικών μονάδων και τις προτάσεις των σχολείων.

Μελλοντική διάσταση;

- Προσδοκούμε να δώσουμε τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να συνειδητοποιήσουν πώς μπορούν να συνεισφέρουν στη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής .
- Η ελπίδα για τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής μπορεί να δώσει κίνητρο για μάθηση (Popper, 1972).
- Φυσικά σκοπός δεν είναι η επίλυση των προβλημάτων από τους μαθητές/τριες, αλλά η ευαισθητοποίηση και η ανάπτυξη στάσεων και δεξιοτήτων που μπορούν να βοηθήσουν στην επίλυση (Χατζηγεωργίου 2002).

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:

- Σεπτέμβριος-Οκτώβριος:
- ενημέρωση των σχολείων, εκδήλωση ενδιαφέροντος των σχολείων και ένταξη του προγράμματος-δικτύου στον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού τους έργου. Δημιουργία της αρχικής ομάδας σχολείων. Δημιουργία ιστολογίου.
- Νοέμβριος-Δεκέμβριος: Επιμορφωτικές συναντήσεις με την επιστημονική και παιδαγωγική ομάδα-ανταλλαγή προτάσεων σχεδίων εκπαιδευτικών εφαρμογών. Ένταξη και στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων, της Ευέλικτης Ζώνης, της Ζώνης Δημιουργικών Δραστηριοτήτων κ.ά. Δημιουργία του Δικτύου.
- Ιανουάριος –Απρίλιος: υλοποίηση δράσεων –συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες-ανατροφοδότηση. Διδακτικές επισκέψεις και βιωματικές δραστηριότητες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε αγροκτήματα, δάση κλπ, δια ζώσης ή διαδικτυακές.
- Μάιος: ημερίδα παρουσίαση δράσεων (εξ αποστάσεως, εάν χρειαστεί).
- Ιούνιος: Έκδοση ενός συλλογικού ηλεκτρονικού τόμου .
- Δεύτερο έτος: το ίδιο χρονοδιάγραμμα με προσθήκη και δεύτερης ομάδας σχολείων.

Υπάρχει ανοιχτή φόρμα δήλωσης εκπαιδευτικών του
3^{ου} ΠΕΚΕΣ

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc2XSv-Q1ovsZUVs1Al9WQa2JILAntOKRuUmLmZZNw9Qh-hMw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

Παιδαγωγική -Επιμορφωτική Ομάδα: Σ.Ε.Ε. του 3^{ου} ΠΕ.Κ.Ε.Σ. (ή με αρμοδιότητα στο 3^ο)

- Αθανάσιος Χαρίσης, Σ.Ε.Ε. Εκπαίδευσης για την Αειφορία, Συντονισμός
- Ευαγγελία Μπούτσκου, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70
- Κωνσταντίνα Χρυσανθοπούλου, Σ.Ε.Ε. ΠΕ07
- Νικόλαος Αμανατίδης, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70
- Σωτηρία Σαμαρά, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70
- Αικατερίνη Παπαγεωργίου, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70
- Χριστόδουλος Φανιόπουλος, Σ.Ε.Ε. ΠΕ70

Επιστημονική-Επιμορφωτική Ομάδα:

- -Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.,
- -Τμήμα Πληροφορικής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
- -Τμήμα Διοίκησης Συστημάτων Εφοδιασμού, Διεθνές Πανεπιστήμιο,
- -Τμήμα Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.,
- -Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.,
- -Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης,
- -Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,
- -Στελέχη της Εκπαίδευσης: Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κ.Π.Ε. ,
- -ο Προϊστάμενος του Τμήματος Επιστημονικής Στήριξης Στελεχών και Φορέων ΣυΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ.

Άλλοι συνεργαζόμενοι φορείς:

- ΚΠΕ Ανατολικού Ολύμπου,
  - ΚΠΕ Έδεσσας-Γιαννιτσών,
  - ΚΠΕ Νάουσας.
-
- Ανοιχτή διαδικασία με την ενεργή εμπλοκή και των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών.

Βιβλιογραφία

- Ματσαγγούρας, Η. Γ. – Συμμετοχή Χατζηγεωργίου, Γ. (2009), *Εισαγωγή στις Επιστήμες της Παιδαγωγικής – Εναλλακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικές Προεκτάσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Popper, K. (1972). *Objective Knowledge*. Oxford Clarendon Press.
- Χατζηγεωργίου, Γ. (2002). *Γνώθι το Curriculum*. Αθήνα: Ατραπός.
- Χαρίσης, Α. (2017). Διά βίου μάθηση των εκπαιδευτικών: Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση επιμορφωτικού προγράμματος. Στο: Π. Γεωργογιάννης, Π. (Επιμ.), *22^ο Διεθνές Συνέδριο «Τύποι, Μορφές, Εφαρμογές και Αποτελεσματικότητα της Εκπαίδευσης-Κοινωνική Παιδαγωγική, Διά βίου Κατάρτιση και Επιμόρφωση, Διαπολιτισμικότητα, Συμβουλευτική και Ειδική Αγωγή»*, Βέροια, 21-23/10/16 (σ.σ. 566-580). Πάτρα. <http://veroia.inpatra.gr/wp-content/uploads/2017/01/praktika22o.pdf>

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

